

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 60 kr., za četrta leta 80 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice, št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Bolezen naših krajev in nje zdravilo.

(Konec.)

Kdor je in ima volje, da ostane pošten in trden kmet, njemu pač po takem ni treba iskati v naših mestih poduka, na robe, ako ga išče v njih, tedaj je že na polski poti in ne dolgo, pa bode v kleščah, iz katerih se ne izvije več, dokler še ima kaj pod palcem t. j. dokler še je kmet. To uči tudi žalostna skušnja. Kmet, ki zahaja po gostem v mesto, pogreša se na domu in torej se godi tukaj, kakor more, dobro pa le redko, če kedaj.

Tako je bilo sicer vselej, toda prejšnje čase še je bila povsod in torej tudi po mestih resnica doma in neka krščanska ljubezen. Nje sedaj ni več, najmanj pa jo najde človek v mestu in še posebej v mestu, ki se stavi v nasprotje z ljudstvom, ki biva zunaj v okolici — z ljudstvom, ki ne vleče z mestnim liberalizmom in pri nas še po vrhu z nemškutarijo. V takem mestu naj slov. kmet ne išče krščanske in sploh nobene poštene ljubezni. Kdor pride s kmetov in ima z ljudmi, ki živé v takem mestu, oprava, tak naj ravna po svojem delu pošteno, ali vselej naj misli na to, da je lahko mogoče, da nima oprava s — poštenim človekom.

Najleže shaja človek, ako ravna po tem ravnilu. Vsi ljudje v mestu sicer niso taki, toda dobro je dobro in previdnost je mati modrosti. Ako velja to za navadno življenje, za navadno kupčijo, velja še potlej čisto posebej za naše politično življenje, to je: za reči, ki gredo pri nas za to, naj velja slovensko ali nemško, katoliško ali liberalno. V teh rečeh je pri nas velika težava. Ljudje po mestih so liberalci, nemškutarji in človek jim še ne zameri tega, kajti kjer je slovensko in katoliško življenje, tam za ljudi, kakor živé po naših mestih, ni prostora. To vedó oni sami in zato gre pri njih vse za to, da preslepijo slov. in sploh kršč. ljudstvo ter ga vklenejo v svoje

verige. Žal, da še vé naše ljudstvo za to premalo.

Dokler najdejo še taci zaslepljencev, ki se jim vdajo in vlečejo z njimi pri raznih volitvah — teh v naših dneh ni malo število —, dotlej se jim godi dobro in vtrjuje se jim upanje, da ostane vselej tako ali še postane celo bolje za nje. Kaj pa bode iz ljudstva, iz teh, ki so jim doslej verni slugi, to ni pri njih vprašanje, saj se polnijo njih, liberalcev, nemškutarjev žepi.

Resnica, nam dene žal po vsakem kmetu, ki se izgubi, tembolj pa nas boli potlej to, če jih zabrede več v zanjke nevarnih ljudi. Taki pa so pri nas vsi — nemškutarji, liberalci. Človek skorej nima, da izvzame koga v tej reči. Nemškutar in liberalci — to sta šartna angelja kmetov in še posebej slovenskih kmetov.

Sam na sebi more biti kak nemškutar ni za to, da se ga boji človek, mogoče je celo, da je poštena duša, toda društvo, ki se ga drži, je nevarno in tedaj stori pošten, slov. kmet prav, ako se ga izogne, čem dalje se ga more. In to je tudi, kar je potrebno. Slovenski, katoliški kmetje storé najboljše, ako se izogibajo v naših mestih in trgih taci ljudi, ki so na glas, da ne marajo za slovensko ljudstvo, za katoliško vero. Zavoljo tega ne bodo nikoli na izgubi.

Čem bolj se drži slov. ljudstvo tega pravila, tem bolje bode za nj. Mi imamo že v vsacem mestu in v vsacem trgu, tudi po župnijah imamo že domače, poštene trgovce. Njih se držimo! Ako so v resnici poštene, je blago pri njih dobro in če je v časih par krajcarjev dražje, to ne dene veliko, saj si s tem, da kupi blago doma, prihrani človek pot in tudi to, kar izda v mestu, naj že hoče ali noče.

Ako pa je treba komu v mesto ali trg, naj se obrne le v tisto štacuno in v tisto oštarijo, kjer pozna ljudi, da so poštene, če že ne slovenski, pa vsaj katoliški. Po tej poti bode nam najhitreje mogoče, da zatremo sovraštvo,

ki se šopiri v naših dneh po mestih in trgih do nas, do Slovencev, do katoliških kristijanov. Kakor pa se godi dosegmal, ni nič bolj navadno, kakor da upije kak trgovca, lekar, odvetnik najhuje zoper pravice, ki gredo slov. ljudstvu, — tak, ki živi samo ob krajcarjih, ki mu jih nosi naše, slov. ljudstvo.

Brž torej, ko se zavé naše ljudstvo ter se ogiba svojih neprijateljev in izpoznava te može, ki so vredni, da jim zaupa, brž boše tudi konec nesrečni nemškutariji in liberalizmu; oba sta sicer še le tam doma, kjer ni več kršč. vere in torej ne več — poštenja.

Čast, komur čast!

(Konec.)

13. V Mariborski dekaniji (na levem Dr. bregu) pa je sv. Križ na prvem mestu, dasi-ravno so župljani bolj ubogi, kakor bogati. Prav tako; pri vsaki procesiji gre križ najnaprej. Precej za sv. Križem hodi sv. Martin pri Vurbergu, ki je letos posebno imeniten. Kjer pa nikdo za družbo ne skrbi, tam se tudi nič ne zgodi. Tako je menda v Stolni župniji in tudi v Slovenski predmestni župniji. Mlajša naša gospoda nima denarja pa tudi ne okusa, za po-božne bukve sv. Mohorja; liberalizem jih ima v svojem košu. Prežalostno je, da niti jeden dijak trojih srednjih šol v Mariboru ni ud društva; sicer pa je to razumljivo, ker tudi dva slovenska profesorja veronauka nista pri družbi. V Celji je vsaj devet dijakov društvenikov, tam sta tudi bolnišnica in zavod šolskih sester vpisana v družbo, a v Mariboru ju zahman iščemo med društveniki.*) Vesela vest pa je, da ima duhovščina toliko udov, kolikor prebivalcev — živila! Premalo udov šteje Selnica, Kamnica, sv. Peter, sv. Barbara in sv. Marjeta; najbolj medla je Zgornja Kungota.

14. V Mariborski dekaniji (na desnem Dr. bregu) Marija v Puščavi nikakor ni pusta, am-pak stoji v najlepšem cvetu. Ruše so čvrste in sv. Lovrenc ima čast, da šteje največ dosmrtnih udov v škofiji. Sicer bi pa nam sv. Lovrenc in Lembah prav lahko še dala več družbeni-kov. Pri sv. Magdaleni so nemške šole in tedaj se ne čudimo, da jim ni mar slov. knjig.

15. V Marenberški dekaniji je Brezdno na površji, in tudi Remšnik se drži nad vodo, vse druge župnije pa vodo pijejo; Sobota pa je pod vodo šla, kakor Golobovim sinom „flos“.

16. V dekaniji Nove cerkve damo Šmartnu križec za zasluge; vrle so tudi Črešnjice. V Vitanji in v Vojniku število udov ni ugodno.

17. V Ptujski dekaniji je sv. Lovrenc ju-nak in sv. Marjeta junakinja, visoka je tudi sv. Marija v Vurbergu. Sploh je v tej dekaniji vse jako živo, samo Hajdina bi naj na hajdini klečala.

*) Mogli bi biti le za naročnike,

Ured,

18. Rogatec je vrl. Če pomislimo, da je v dekaniji ljudstvo sploh bolj ubogo, ne mo-remo tukaj višjih števil udov pričakovati.

19. Dekanija Šaleška dolina je — dobra. Sv. Til je vodja; tudi Skale so na trdnem in sv. Janž na toplem.

20. Dekanija Šmarje je oziroma na oko-liščine jako vzbujena. Najbolj so Dramlje iz-dramljene in tudi Ponikva je mastna.

21. V dekaniji Šmartin je Dolič visoko na bregu, više še kakor visoko Razborje. Št. Ilj umira in Sele se je že preselilo v — večnost.

22. V dekaniji Velike Nedelje je Središče na sredi kolača; vse druge župnije in zlasti Svetinje, bi še lahko dale več udov. Sv. Le-narta pa letos ni v — kolendrah.

23. Dekanija Vuzenica dobro vozi; naj-više na vozu so Trbonje; sv. Primož hodi pešice.

24. V Završki dekaniji nosi sv. Andrej križ; ne daleč od Leskovca so Zavrče; najnižji je turen sv. Barbare.

Resnici — prosto pot!

Boreski.

Gospodarske stvari.

Ovčič na kravjem vimenu.

(Dalje.)

Ako pojema vročina na vimenu, barva pa ni več tako rdeča in ako primeš lahko za vime, ne da krava odmakne, tedaj je že boleznj manj in živinče jame že jesti. Vime še je sicer napeto in trdo, toda to ne izvira več iz krvi, nalite v vimenu, ampak vime še je trdo zato, ker se je vtrdilo več ali manj mlečnih žleznic, zalitih po stajeni mezi.

Bolezen je še torej na konci, ako se vidi več tacih znamenj. Če je bilo pa vnetje hudo, tedaj se začne vime gnojiti. Izpoznati to gno-jenje ni javno težko. Vime sedaj ni več celo oteklo, na enem ali drugem pa je še oteklo in na tem kraju še je vime boleče. Vsak den po-stane to mesto mečje, dokler se ne predere samo ali pa ne prereže. Tačas pa teče gnoj in začne se gnojiti vime čez dober teden potem, ko je vime obolelo.

To so bolj navadni nasledki vnetja, dva pa sta še hujša; dobro, da se primerita le red-keje — vgnjida in pa snet.

Vgnjida se loči samo v tem od gnojenja, da teče pri gnjidi grda, smrdljiva sokrvica, gnoj pa ima belo barvo, je le sem ter tje kaj krvavih lis v njem in ne smrdi posebno. Naj-huji nasledek ovčiča pa je snet. Pri njem dobi vime začrnelo barvo, živinče je sedaj v potu, sedaj v mrazu in so sploh vsa znamenja ovčiča huja. Vsled sneta pride živinče lahko ob živ-ljenje.

Kdor hoče torej ozdravljati bolno vime pri kravi, naj gleda v prvo na to, da izpozna